

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Klostermarkens Børnehus 2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har arbejdet fokuseret med ”natur, udeliv og science”. Det har været vores metode til at arbejde med resten af læreplansblomsten i løbet af to år.

Målene har været følgende:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.***
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger natur-fænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed***

Derudover har vi haft fokus på læring, hvor målene har været:

- *Gennem hele dagen har vi fokus på læring i både planlagte og spontane aktiviteter samt vores hverdags rutiner.*
- *Vi har viden og bevidsthed om hvilken betydning de pædagogiske rutiner har og at vi under-støtter det udviklingstrin barnet/børnene er på lige nu.*

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi begyndte i sensommeren 2022 en proces omkring at systematisere og øve os på dataindsamling samt evaluering.

Derfor har vi evalueret mange af vores projekter, samt indsamlet data både før og efter vores projekter i form af registreringer, billeder, video, praksisfortællinger, observationer, børnefortællinger, børneinterviews.

Der evalueres i vuggestuen på afdelingsmøder og i børnehaven på både stuemøder samt afdelingsmøder.

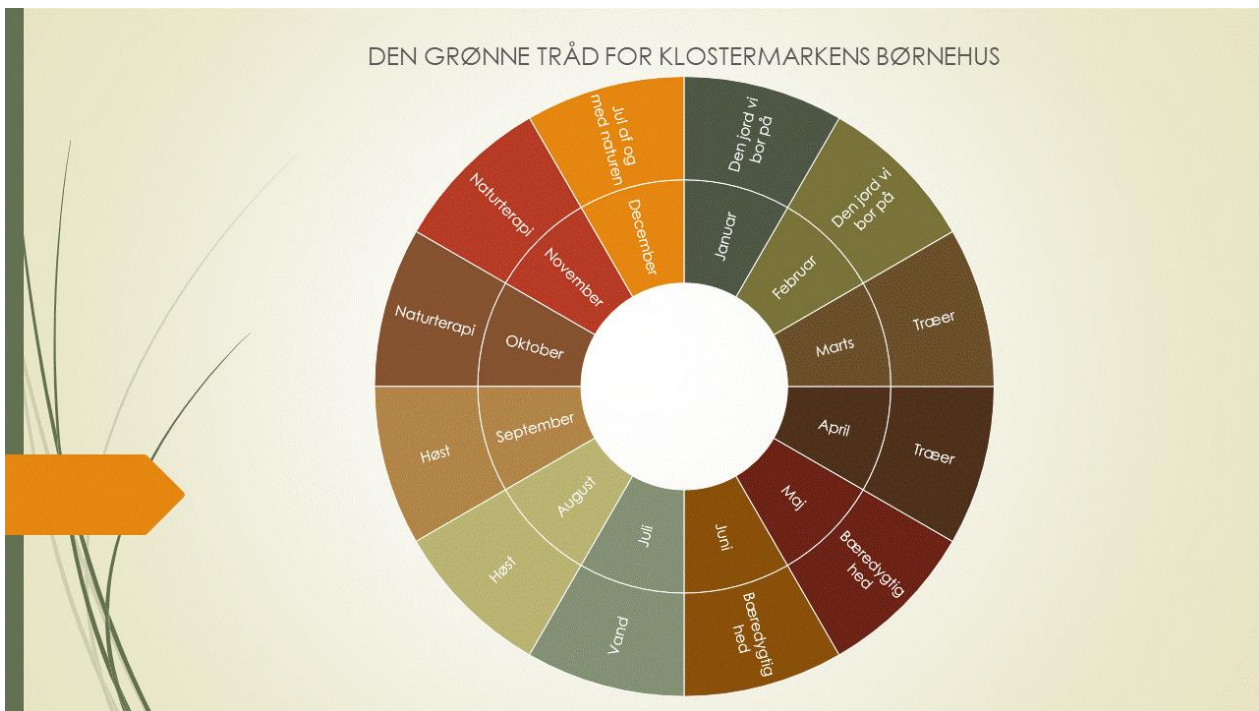
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har igennem de sidste to år systematisk arbejdet ud fra et grønt årshjul, hvor forældrebestyrelsen har været med til at beslutte hvilke naturemner årshjulet skulle indeholde.

Disse naturemner har været metoden til at nå rundt om resten af læreplansblomsten. Eks. at hvis emnet har været bæredygtighed, så har det været metoden til at nå et konkret mål vedr. alsidig personlig udvikling og børnesyn.

Uanset hvilket tema i læreplansblomsten vi har arbejdet med, har det været med "natur, udeliv og science" som metode.

Vi har på et personalemøde haft en proces, hvor vi visuelt synliggjorde arbejdet med læring i vores hverdag. Således blev vi opmærksomme på at der skulle en forandringsproces i gang for at vi kunne opfylde vores mål omkring læring. Alle personaler lavede en timeline hvor de beskrev dagens gang med børnene. Efterfølgende farvelagde alle deres timeline hvor fri leg, pædagogiske aktiviteter og rutiner havde hver deres farve. Se nedenstående eksempel.

Således blev det tydeligt for os at vi er nødt til at skifte fokus fra at læring foregår i de pædagogiske aktiviteter til at læring skal foregå i vores rutiner fremover. Herefter satte vi en proces i gang med fokus på rutinepædagogik som vores læringsyn.

En dag i vuggestuen

- 6.30-7.30 Tager imod børnene og spiser morgenmad
- 7.30-8.45 Tager imod børn og leg på stuen
- 8.45-9.00 Vaske hænder, skifte bleer og holde samling
- 9.00-9.15 Spise frugt
- 9.15-9.30 Rydde op efter frugt
- 9.30-10.30 Pædagogiske aktiviteter
- 10.30-10.45 Vaske hænder
- 10.45-11.15 Spise frokost
- 11.15-11.30 Rydde op efter frokost, skifte bleer og putte de børn der sover ude
- 11.30-12.00 Putte de børn der sover inde
- 12.00-13.30 Personalet holder pauser på skift, og der er fri leg på stuen for de vågne børn
- 13.30-14.30 Vi deler os på to stuer og spiser frugt, og tager løbende børn op der vågner
- 14.30-15.00 Skifter bleer og leg enten på stuen eller ude på legepladsen
- 15.00-15.30 Ordne rulleborde
- 15.30-17.00 Afhentning af børn og fri leg

Fri leg

Pædagogiske aktiviteter

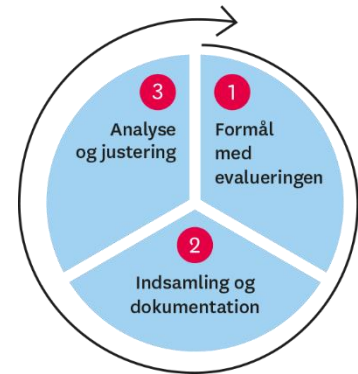
Rutine

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi satte fokus på vores mål vedr. læring. Vi blev nysgerrige på om vi levede op til at arbejde med læring hele dagen, eller om vi havde begrænset os til at tænke læring på et givent tidspunkt på dagen.

Vi blev nysgerrige på om vores fokus på "natur, udeliv og science" var årsagen til at vi havde et begrænset læringssyn, da aktiviteterne omkring naturemner lå kontinuerligt om formiddagen. Processen er beskrevet i ovenstående afsnit.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har løbende indsamlet data i forhold til vores arbejde om at opfylde de to mål vedr. "Natur, udeliv og science". Dette har vi gjort ved at lave pædagogiske planer med mål, tiltag og dataindsamlingsmetode for hver naturemne vi berørte. Vi har lavet strukturerede månedsplaner samt sendt nyhedsbreve med vores pædagogiske overvejelser omkring praksis til forældrene.

Vi er de sidste to år blevet tildelt det grønne flag af friluftsrådet. I start 2023 blev vi også certificeret bæredygtigheds institution.

Vi kan ud fra vores data understrege at vi har opfyldt begge vores mål omkring "Natur udeliv og science.

Vi er dog blevet opmærksomme på at vi fremadrettet ønsker et ligeså struktureret og organiseret lærings-syn, hvilket vi allerede er i gang med. Til personalemøder gennemgår vi systematisk rutine for rutine, hvilken læringsmål vi ønsker for de gine rutiner. Dette nedskrives i pædagogiske planer og devalueres løbende.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø?

betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi lærte at for at understøtte børnenes læring, havde vi brug for at brug for at det var vores rutiner i hverdagen som var bærende for vores læringssyn.

Vi havde brug for at gå bort fra vores meget systematiske læringsfokus omkring "natur, udeliv og science" for at opfylde målet vedr. læring hele dagen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Vi har igangsat en proces, hvor vi udvikler mål for hverdagsrutinerne i dagligdagen. Vi ønsker at rutinerne på sigt skal være det bærende element for at læring sker hele dagen, samt at koble resten af læreplansblomsten på rutinerne.

Vi ønsker stadig at opfylde vores mål omkring "natur, udeliv og science", men i anden form.

"Natur, udeliv og science" vil fremover blive implementeret i vores hverdagsrutiner. Eks. når vi hver dag er på legepladsen, vil der blive udarbejdet mål for denne rutine. Eller når vi spiser, vil vi sortere affald samt have fokus på bæredygtighed osv.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen har været en del af processen, ved at de har været med bestemmende til at personalet fjerner fokus om formiddagen fra natur projekter til at fordybe sig i rutiner. Herunder at månedsplaner ikke udarbejdes i en periode. Dette har foregået på bestyrelsesmøder løbende.

Forældrebestyrelsen har også været med til at beslutte, at der vil være to projektperioder á to mdr. ad gangen i løbet af et år, hvor hele huset arbejder med et naturemne, som forældrebestyrelsen på et personalemøde skal være med til at vælge.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vores brede dataindsamling fra vores arbejde med læreplanerne de sidste to år, har vist os at vi ikke har haft et så stort fokus på forældresamarbejde, som vi havde ønsket.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi er blevet opmærksomme på at vi i fremtiden bør have fokus på at have systematisk evalueringskultur. Der skal udarbejdes en fast struktur på hvordan, hvornår og hvad der evalueres på.

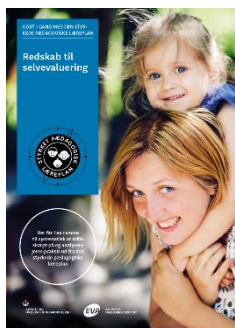

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil systematisk fra efteråret 2023 gennemgå alle temaer i den styrkede læreplan og lave processor hvor vi sammen i personalegruppen, drøfter hvad vi forstår ved de enkelte temaer og hvordan vi ønsker at arbejde med dem i praksis lokalt i huset.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC